

HAZAFELÉ

K O N T R A F E R E N C

A lépcső egyik téglája kifordult a lába alatt, a zár is ellenállt, mintha a kulcs nem ugyanazt a szobát nyitná, feleselt a rozsdá nyikorgó hangján, odabent a megérkezés visszhangzott a kockaköveken, ha felmosták, minden hatszög közepén kis tócsában állt a víz, lassan száradt fel, pedig a barna keretes ablakokat kitárták, az áporodott levegő mégis megülte a szerepüket vesztett tárgyakat, a platni rozsdája elfedte a kifutott tejet, a háziszappan belerepedt a várakozásba, a mosdóállvány alatt az öles vizeskancsó porcelánját a harsányra festett gyümölcsök kétszer körbejárták, a két csík közt megrepedt a zománc, a szekrény tetejéről hiányoztak a birsalmák, farsangig mindig ott fonnyadtak, mert igazából senki sem szerette.

Letörölte az asztalt, elmosott két poharat, ennyire zsugorodott az itthonlét. Pazarlóan szétszórták benne a szemeket, némelyik kipattant, csíra lett belőle, mások csak imitálták az életet, valójában meddő kövek maradtak. Kétarcú minden örökség. Nem tudott volna megenni a tárgyai nélkül, különösen azzal a tudattal nem, hogy tőle függetlenül is léteznek, létezni fognak tovább, akár az idők végezetéig, és ő már nem szólhat bele a sorsukba, végképp nem viheti őket magával. Nézte a múltba merevedett tekinteteket körben a falakon: mi hasznuk volt belőle, hogy ennyi mindent összehordtak, én azért gyűjtögetek magam körül mindent, mert azt hiszem, hogy egyszer a túlsó partra mindent átmenthetek.

Folytatódott odakint az éjszaka, mintha sose akarnának hosszabodni a nappalok, csak az udvari lámpa szelte ketté a sötétet egy kis időre, míg a vendég léptei átegyensúlyoztak a kilazult téglasoron. A sakktablán hajnalig virrasztottak a figurák, árnyékuk átlósan keresztelte a fekete-fehér mezőket.

Mintha elmesélném, úgy történt volna: egy furcsa fát láttam a parton, mintha lépkedett volna előre, csak lassan, hogy koronája se rezdüljön, lehet, hogy a folyó sodrásától tűnt, mintha menne, olyan volt, mint egy optikai csalódás, de én a szememmel hiszek. Hasonló fát a vidéken senki se látott, valahol Kanadában honos, talán egy költöző madár hozott a csőrében akarattal egy szem magot, hogy a természetet megtréfálja.

Ha valamit emlékbe kapott, az nem tartott sokáig. Eltiltották a cérnagurigától, mert fertőző volt, a bacilusok megélték benne. Nem emlékezett rá pontosan, hogyan működött a gumis szerkezet, de háziszappan is kellett hozzá, hogy jobban csússzon a fa, aztán felgyorsuljon, felpörögjön, és lepottyanjon. Amikor kisgyerek volt, cirokszalakat húzott ki a söprűből. A csokoládé ezüstpapírrát szalagokra vágta, betekerte velük a szálakat, lett belőlük egy csokorra való ezüstvessző. Az ott a nagyanyám képe a szemközti falon, a vállán a róka átvetve egy nagy döglött állat.

Ha kihúzta a fiókot a tükör alatt, a fekete énekeskönyvben egy préselt babérlevelet talált. Aki a szemet a tél közepén a cserépbbe ültette, ma már öregasszony. Rókájának minden szál szőre kihullott. És még mindig zöld a levél, mintha csak tudta volna, hogy nem egy nyárra nyílik ki. Mellette egy alaktalan barnaság zörgő celofánban. Töprengett rajta egy darabig, hogy micsoda: beszáradt köldökvar. Egy öregasszonyról elképzelni is nehéz, hogy egyszer csecsemő volt. A fiókban összezsúszott az idő, ahogy egymást fedték a tárgyak, kiegyenlítődött a teremtés a pusztulással. Apró hajcsomókat talált fekete szalaggal átkötve, ennyi maradt belőlük, akik a szobákat lakták, akik tárgyaikat itt lerakták, és aztán elmentek dolgukvégezetlen. Egyre hidegebb lett. Tíncs maradt belőlük a gyűjteményben.

Mint akinek kifordult a lába alól egy téglá, próbálta helyére billenteni az egyensúlyát vesztett világot, mint aki megért valamit, mint akinek rendet kellene tennie sok ócska kacat között, hogy az egyetlen értékes darabot meglelje, hiszen anélkül nem mehet haza, csak árulkodó jelet ne hagyjon: vörös foltot a lepedőn. Fogta az ollót, és kivágta a lassan barnába hajló vértócsát. Széles, fehér udvart vágott hozzá, hadd tűnjön véletlen szakadásnak. Mintha egy ország határai rajzolódtak volna ki rajta. Egy szabad országé. Oda kellene elmennie, és hagyni minden porosát maga mögött, hiszen évtizedek sem kellettek, hogy megérezze: megült mindent a por körülötte. Hadd higgyék, hogy az

egerek támadták meg a lepedő csipkés határait. Elégedetten forgatta kezében a vászondarabkát, lehetséges gyűjteményének első darabját.

Ahogy a szél megint sűrűre fogta a víz fodrait, a túlsó parton elindult a furcsa fa, hogy megkeresse kanadai társait, mert mindenki csak az övéi között lehet otthon.

